

Podklady k 2. téme synodálnych konzultácií

Názov témy: POČÚVANIE

Úvodná modlitba:

Sme tu pred Tebou, Duch Svätý:
 zišli sme sa v Tvojom mene. Ty si náš pravý radca.
 Príď k nám, stoj pri nás, vstúp do našich sŕdc.
 Pouč nás, kam máme ísť, a ukáž nám cestu, po ktorej treba kráčať.
 Nedovoľ, aby sme my, slabí a hriešni, spôsobili neporiadok.
 Nech nás nezvedie nevedomosť.
 Daj nám dar rozlišovania,
 nech nie sme zaujatí kvôli predsudkom
 a falošným ľudským ohľadom.
 Veď nás k jednote, aby sme nezišli z cesty pravdy a spravodlivosti,
 ale napredovali na púti do večného života.
 O to prosíme Teba, ktorý pôsobíš vo všetkých časoch a na všetkých miestach,
 v spoločenstve s Otcom i Synom, na veky vekov.
 Amen.

Biblický úryvok súvisiaci s témou: Boh sa zjavuje na Sinaji (Ex 19, 16-20; 33, 1-3a; 34, 27-35)

Keď nastal tretí deň, začalo za rána hrmieť a blýskať sa. Hustý mrak zakrýval vrch a silno zaznieval zvuk rohu. I chvel sa strachom všetok ľud v tábore. Mojžiš však vyviedol ľud z tábora v ústrety Bohu a oni sa postavili pod samým vrchom. Vrch Sinaj bol celkom zahalený v dyme, lebo Pán zostúpil naň v ohni, a dym vystupoval z neho ako z pece. Celý vrch sa hrozne triasol. Zvuk rohu bol čoraz silnejší. Mojžiš hovoril a Pán mu odpovedal v hrmení. Keď Pán zostúpil na končiar Sinaja, zavolať Mojžiša na končiar vrchu a Mojžiš vystúpil hore.

Potom Pán povedal Mojžišovi: „Chod', odíď odtiaľto ty aj ľud, čo si vyviedol z egyptskej krajiny, do krajiny, ktorú som odprisahal Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi, keď som povedal: "Dám ju tvojmu potomstvu." Pošlem pred tebou anjela a vyženie Kanaánčanov, Hetejcov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebuzejcov a on ňa voviede do krajiny, ktorá oplýva mliekom a medom.“

Potom Pán povedal Mojžišovi: „Napíš si tieto slová, lebo na podklade týchto slov som uzavrel zmluvu s tebou a Izraelom!“ A ostal tam s Pánom štyridsať dní a štyridsať nocí. Nejedol chlieb a nepil vodu. Potom Pán napísal na tabule príkazy zmluvy, desatoro príkázaní.

Keď Mojžiš zostupoval z vrchu – dve tabule zákona mal Mojžiš v rukách, keď zostupoval z vrchu –, Mojžiš nevedel, že mu žiari tvár od rozhovoru, ktorý s ním mal. Keď Áron a Izraeliti videli, že Mojžišovi žiari tvár, báli sa k nemu priblížiť. Mojžiš ich volal a prišli k nemu Áron a všetci poprední pospolitosti a Mojžiš sa s nimi porozprával. Potom sa priblížili všetci Izraeliti a on im rozpovedal všetko, o čom s ním Pán na vrchu Sinaj hovoril. Keď Mojžiš skončil rozhovor s nimi, dal si na tvár závoj. A kedykoľvek Mojžiš predstúpil pred Pána, aby s ním hovoril, závoj odkladal, kým sa nevrátil späť. A keď vyšiel, oznamoval Izraelitom, čo mal prikázané. Izraeliti zakaždým videli Mojžišovu tvár a Mojžišovi tvár žiarila. A Mojžiš si dával závoj na tvár, kým nevošiel, aby sa s ním rozprával.

Krátke zamyslenie nad úryvkom, prepojené s témou:

Zamyslime sa spoločne nad uvedeným úryvkom v kontexte počúvania. Pre počúvanie je potrebné vytvoriť priestor a čas. Potrebné je stíšenie. Mojžiš, zástupca vyvoleného ľudu, ktorého si vybral sám Boh, vystupuje na vrch Sinaj, kde Pán zostupuje v ohni. Mojžiš sa s Bohom rozpráva z tváre do tváre,

ako keď sa niekto rozpráva so svojim priateľom. Zostáva tam 40 dní. Počúva Boha, ktorý mu hovorí o nariadeniach, ktoré má dodržiavať Izraelský národ, „*aby [ste] konali podľa príkazu a zákona...: milovať Pána, svojho Boha, kráčať po všetkých jeho cestách, zachovávať jeho príkazy, prilipnúť k nemu, slúžiť mu celým svojím srdcom a celou svojou dušou*“ (Joz 22, 5), aby sa tak dostali do zasľúbenej zeme oplývajúcej mliekom a medom.

Mojžiš pozorne počúva, čo mu Pán hovorí. A Pán zapíše všetky nariadenia na dve kamenné tabule, s ktorými neskôr Mojžiš zostupuje z vrchu Sinaj a predstupuje pred Izraelský ľud. Vidíme, že počúvanie Boha Mojžiša mení. Slová, ktoré zazneli na vrchu Sinaj nie sú vpísané len na tabule, ale aj do Mojžišovho srdca. Nechal sa tak preniknúť prítomnosťou Boha, ktorý je svätý, bol tak preniknutý tým, čo počul, že jeho tvár žiarila. Takáto je Božia prítomnosť a takéto je „sväté“ počúvanie Boha, ktorý hovorí.

V súčasnej uponáhľanej dobe veľmi dobre vieme, že nie je počúvanie ako počúvanie. Správne, aktívne počúvanie znamená otvorenosť pre zmenu. Je to ochota otvorene prijať ponúkanú výzvu a kráčať v dôvere do „určeného cieľa“. Mojžiš, ktorý tvorí most medzi Bohom a ľuďmi, je predobrazom Ježiša Krista, ktorý v prvom rade počúva Otca, aby tak následne konal jeho vôľu a priviedol Boží ľud k tomu, aby „zaujal krajinu“, zasľúbenú zem oplývajúcu mliekom a medom. A teda, cieľom novozákonného Mojžiša, Ježiša Krista, je priviesť svoj ľud do neba.

Hlavná otázka Synody:

Skôr než si začneme klásť otázky a hľadať odpovede vo svetle Ducha Svätého, pripomeňme si základnú otázku Synody, ktorá nás bude sprevádzať počas všetkých desiatich tém:

„Ako sa dnes na rôznych úrovniach uskutočňuje spoločné krácanie, ktoré umožňuje Cirkvi ohlasovať evanjelium v súlade s misiou, ktorá jej bola zverená; a aké kroky nás Duch Svätý pozýva vykonať, aby sme rástli ako synodálna Cirkev?“

Prezentovanie otázok:

Podobne ako Mojžiš žil uprostred Izraelského národa, aj my žijeme uprostred spoločenstva veriacich. Ktorých ľudí vnímame v súčasnej miestnej Cirkvi ako tých, ktorí počúvajú Boha? Kto sú tí, skrze ktorých nám dnes hovorí Boh? Môže Boh hovoriť k druhým aj cezo mňa?

Ako členovia farského spoločenstva žijeme v rôznorodosti povolaní, individuálnych charakterových vlastností a čít. Ako je možné spoločným počúvaním zjednotiť túto rôznorodú skupinu? Ako je možné kráčať spoločne do cieľa, ktorým je nebo? Ako je moje počúvanie Božieho hlasu pre súčasnú Cirkev dôležité?

Počúvanie umožňuje výmenu darov, vytvára kontext na empatiu. Zároveň určuje podmienky na ohlasovanie evanjelia, aby účinným a plodným spôsobom zasiahlo srdcia. Každá farnosť má veriacich, ktorí žijú na periférii duchovného života a nie sú aktívne zapojení do života farského spoločenstva veciach. Ako môžeme vytvoriť priestor pre týchto ľudí a vypočuť si ich hlas? Ako im môžeme napomôcť v počúvaní Boha? Ako im môžeme pomôcť presunúť sa z periférie do jadra Cirkvi, v ktorom bije Ježišovo srdce?

Výzva témy:

Prejavte slovnou, alebo prostredníctvom modlitby, vďačnosť tým, ktorých vnímate ako tých, ktorí počúvajú, čo Duch hovorí dnešnej Cirkvi. Zároveň povzbudíte tých, ktorí si myslia, že na ich hlase/názore nezáleží, aby sa nebáli vyjadriť svoj názor.

Záverečná modlitba:

Za sluch otvorený na počúvanie: aby naše srdcia a mysle boli na synodálnej ceste otvorené na počúvanie bez predsudkov...